

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 11ης Ιουλίου 2017

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Γαλλίας για το 2017 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Γαλλίας για το 2017

(2017/C 261/09)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 16 Νοεμβρίου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 16 Νοεμβρίου 2016, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Γαλλία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπειριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 9-10 Μαρτίου 2017. Στις 21 Μαρτίου 2017 το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ («σύσταση για τη ζώνη του ευρώ»)⁽³⁾.
- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της οικονομικής και νομισματικής ένωσης, η Γαλλία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στις κατωτέρω συστάσεις 1 έως 4.
- (3) Η έκθεση χώρας του 2017 για τη Γαλλία δημοσιεύτηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Στην έκθεση αξιολογήθηκε η πρόοδος της Γαλλίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 12 Ιουλίου 2016, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις ανά χώρα που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Γαλλίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, περιλάμβανε εμπειριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύτηκαν επίσης στις 22 Φεβρουαρίου 2017. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Γαλλία εμφανίζει υπερβολικές μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, η Γαλλία χαρακτηρίζεται από χαμηλή ανταγωνιστικότητα και υψηλό και αυξανόμενο δημόσιο χρέος, σε συνθήκες χαμηλής αύξησης της παραγωγικότητας. Η ανάγκη να αναληφθεί δράση για να μειωθεί ο κίνδυνος δυσμενών επιπτώσεων στη γαλλική οικονομία και, δεδομένου του μεγέθους της και της διασυννοριακής της σπουδαιότητας, στην οικονομική και νομισματική ένωση, είναι ιδιαίτερα σοβαρή.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ ΕΕ C 92 της 24.3.2017, σ. 1.

- (4) Στις 28 Απριλίου 2017 η Γαλλία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη στον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾, όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής των σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις στην οικεία συμφωνία εταιρικής σχέσης και στα σχετικά προγράμματα. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το πώς θα μπορούσε να κάνει χρήση της διάταξης αυτής σε κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με την υγιή οικονομική διακυβέρνηση.
- (6) Η Γαλλία επί του παρόντος υπάγεται στο διορθωτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η κυβέρνηση, στο πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017, σχεδιάζει να διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2017, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2015 στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, με ονομαστικό έλλειμμα 2,8 % του ΑΕΠ. Το ονομαστικό έλλειμμα προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω σε 1,3 % του ΑΕΠ το 2020. Ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος –διαρθρωτικό έλλειμμα 0,4 % του ΑΕΠ– αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2019. Ωστόσο, το εκ νέου υπολογισθέν⁽²⁾ διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να ανέλθει στο - 1,2 % του ΑΕΠ το 2020 και, ως εκ τούτου, ο μεσοπρόθεσμος στόχος δεν αναμένεται να επιτευχθεί κατά τον χρονικό ορίζοντα του προγράμματος. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει από το 95,9 % του ΑΕΠ το 2018 στο 93,1 % του ΑΕΠ το 2020. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις είναι ευλογοφανές. Συγχρόνως, δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί επαρκώς τα αναγκαία μέτρα στήριξης των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα από το 2018 και μετά.
- (7) Στις 10 Μαρτίου 2015 το Συμβούλιο συνέστησε στη Γαλλία να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος έως το 2017 και να επιτύχει έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ύψους 2,8 % του ΑΕΠ, το οποίο αντιστοιχεί σε βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 0,9 % του ΑΕΠ το 2017. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2017, το ονομαστικό έλλειμμα αναμένεται να ανέλθει στο 3,0 % του ΑΕΠ το 2017, ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί στην τιμή αναφοράς που ορίζει η Συνθήκη αλλά υπερβαίνει τον στόχο που συνέστησε το Συμβούλιο. Για το 2018, με αμετάβλητες πολιτικές, το ονομαστικό έλλειμμα προβλέπεται να ανέλθει στο 3,2 % του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας συνεπώς την τιμή αναφοράς που ορίζει η Συνθήκη, γεγονός που ενέχει κινδύνους όσον αφορά τη μόνιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος. Επιπλέον, η συνιστώμενη προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής δεν προβλέπεται να επιτευχθεί την περίοδο που καλύπτεται από τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, δεδομένου ότι η στρατηγική εξυγίανσης που ακολούθησε η Γαλλία στηρίζεται κυρίως στη βελτίωση των κυκλικών συνθηκών και στη συνέχιση του περιβάλλοντος χαμηλών επιτοκίων, συνθήκες που είναι εκτός του ελέγχου των αρχών.
- (8) Για το 2018, εάν επιτευχθεί τελικά έγκαιρη και σταθερή διόρθωση, η Γαλλία θα υπαχθεί στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος. Δεδομένης της δημοσιονομικής της κατάστασης, και ιδίως του επιπέδου του χρέους της, αναμένεται από τη Γαλλία να προβεί σε περαιτέρω προσαρμογή προς την κατεύθυνση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου για διαρθρωτικό έλλειμμα της τάξης του 0,4 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τον πίνακα προσαρμογής που συμφωνήθηκε από κοινού στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η προσαρμογή αυτή μεταφράζεται σε απαίτηση ονομαστικής αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁽³⁾ η οποία δεν θα υπερβαίνει το 1,2 % το 2018. Η αύξηση αυτή θα αντιστοιχούσε σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή 0,6 % του ΑΕΠ. Σε περίπτωση μη αλλαγής των πολιτικών, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από την απαίτηση αυτή το 2018. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος να μη συμμορφωθεί η Γαλλία με τον μεταβατικό κανόνα για το χρέος το 2018, δεδομένου ότι το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να επιδεινωθεί κατά 0,5 % του ΑΕΠ σε αντίθεση με την ελάχιστη γραμμική διαρθρωτική προσαρμογή του 0,4 % του ΑΕΠ. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Γαλλία πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ωστόσο, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, η αξιολόγηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη το δημοσιονομικό ισοζύγιο του κράτους μέλους υπό το

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

⁽²⁾ Κυκλικά προσαρμοσμένο δημοσιονομικό αποτέλεσμα μη λαμβανομένων υπόψη των έκτακτων και προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρήση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

⁽³⁾ Οι καθαρές δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στη χρηματοδότηση των παροχών ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές διά νόμου. Τα έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται.

πρίσμα των κυκλικών συνθηκών. Όπως υπενθυμίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2017 που συνοδεύει αυτές τις συστάσεις ανά χώρα, η αξιολόγηση του σχεδίου δημοσιονομικού προγράμματος του 2018 και η εκ των υστέρων αξιολόγηση των δημοσιονομικών αποτελεσμάτων του 2018 θα πρέπει να λάβει δεόντως υπόψη τον στόχο της επίτευξης δημοσιονομικού προσαρμοσμού που συμβάλλει τόσο στην ενίσχυση της τρέχουσας ανάκαμψης όσο και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών της Γαλλίας. Στο πλαίσιο αυτό το Συμβούλιο σημειώνει ότι η Επιτροπή προτίθεται να πραγματοποιήσει συνολική αξιολόγηση σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, ιδίως υπό το πρίσμα της κυκλικής κατάστασης στη Γαλλία.

- (9) Ο λόγος των δημόσιων δαπανών προς το ΑΕΠ στη Γαλλία είναι από τους υψηλότερους στην Ένωση. Ο δείκτης δαπανών προβλέπεται να ανέλθει στο 56,2 % του ΑΕΠ το 2017, δηλαδή να υπερβεί κατά 9,7 ποσοστιαίες μονάδες τον δείκτη δαπανών της Ένωσης. Η Γαλλία ακολούθησε στρατηγική εξυγίανσης βασισμένη στις δαπάνες, η οποία στηρίχθηκε κυρίως στη μείωση των επιτοκίων και σε περικοπές στις δημόσιες επενδύσεις. Ωστόσο, δεν είναι πιθανό να διατηρηθεί μεσοπρόθεσμα το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων, ενώ η μείωση των παραγωγικών δημόσιων επενδύσεων θα μπορούσε να αποβεί εις βάρος του οικονομικού δυναμικού στο μέλλον. Αντίθετα, κατά τις επανεξετάσεις των δαπανών προσδιορίστηκε μια σειρά πιθανών τρόπων βελτίωσης της αποτελεσματικότητας που δεν έχουν υλοποιηθεί. Οι επανεξετάσεις των δαπανών προσδιόρισαν ένα ποσοστό —κάτω του 2 %— της συνολικής προγραμματισμένης εξοικονόμησης δαπανών ύψους 50 δισεκατ. ευρώ για την περίοδο 2015-2017. Ωστόσο, μόνο ένα μέρος αυτών μεταφράστηκε σε πραγματικά μέτρα στον προϋπολογισμό του 2016, ενώ τα μέτρα του νόμου για τον προϋπολογισμό του 2017 βασίστηκαν σε εκείνα που είχαν ήδη προσδιοριστεί στην επανεξέταση των δαπανών του 2015. Οι εξοικονομήσεις που επιτυγχάνονται χάρη στις επανεξετάσεις των δαπανών θα μπορούσαν να αυξηθούν σημαντικά με τη διεύρυνση των επανεξεταζόμενων τομέων δαπανών και με την εφαρμογή πολυετούς στρατηγικής για την πλήρη μετατροπή των τρόπων εξοικονόμησης που προσδιορίστηκαν σε συγκεκριμένα δημοσιονομικά μέτρα.
- (10) Οι υψηλές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, σε συνδυασμό με το υψηλό επίπεδο φόρων που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις, μπορεί να αποθαρρύνουν τις ιδιωτικές επενδύσεις και να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και τις νέες προσλήψεις. Τα μέτρα πολιτικής για τη μείωση του κόστους εργασίας εξακολουθούν να εφαρμόζονται, με την έναρξη τον Απρίλιο του 2016 της δεύτερης φάσης των μειώσεων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης των εργοδοτών που προγραμματίστηκαν στο πλαίσιο του συμφώνου αλληλεγγύης και ευθύνης. Επιπλέον, η κυβέρνηση αύξησε για το 2017 την πίστωση φόρου για την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση (CICE) από 6 % σε 7 %. Τα εν λόγω μέτρα για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας βελτίωσαν την ανταγωνιστικότητα της Γαλλίας από το 2013 μέχρι σήμερα αλλά οι σωρευμένες απώλειες του παρελθόντος δεν έχουν ακόμη ανακτηθεί. Στο επίπεδο του μέσου μισθού, το 2015 η Γαλλία είχε τις υψηλότερες εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στην Ένωση ως ποσοστό του συνολικού κόστους εργασίας που κατέβαλλε ο εργοδότης, μολονότι οι εισφορές αυτές εμφανίζουν πτωτική τάση. Οι πρόσφατες αξιολογήσεις των μέτρων αυτών υπογράμμισαν τη θετική επίδρασή τους στην απασχόληση και στα περιθώρια κέρδους των επιχειρήσεων, αλλά απαιτούνται περαιτέρω αξιολογήσεις για να εκτιμηθεί πλήρως ο αντίκτυπος τους στους μισθούς, τις επενδύσεις, την απασχόληση και τα περιθώρια κέρδους των επιχειρήσεων. Πρόσφατες αξιολογήσεις δείχνουν επίσης ότι η ενοποίηση των προγραμμάτων μείωσης του κόστους εργασίας και η μετατροπή τους σε μόνιμες μειώσεις των κοινωνικών εισφορών θα βελτιστοποιούσαν τις επιπτώσεις τους στην απασχόληση και στις επενδύσεις.
- (11) Ο πραγματικός μέσος συντελεστής φορολογίας εταιρειών, ύψους 38,4 % την 1η Ιουλίου 2016, ήταν ο υψηλότερος στην Ένωση, ενώ και άλλοι φόροι επί της παραγωγής είναι επίσης ιδιαίτερα υψηλοί. Ωστόσο, η Γαλλία έλαβε μέτρα με σκοπό να μειωθεί στο 28 % το 2020 ο νόμιμος συντελεστής φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, η φορολογία εξακολουθεί να επιβαρύνει λιγότερο την κατανάλωση από ό,τι σε άλλα κράτη μέλη. Το 2014, η Γαλλία κατείχε την 27η θέση στην Ένωση όσον αφορά τα φορολογικά έσοδα από την κατανάλωση ως ποσοστό της συνολικής φορολογίας. Το σύστημα του ΦΠΑ χαρακτηρίζεται από έναν μέτριο κανονικό συντελεστή και χαμηλούς μειωμένους συντελεστές που εφαρμόζονται σε ευρεία βάση. Η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος συνιστά ίσως εμπόδιο για την εύρυθμη λειτουργία του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Η Γαλλία έχει υψηλή φορολογική επιβάρυνση σε συνδυασμό με πολλές φορολογικές ελαφρύνσεις, μειωμένους συντελεστές και μεγάλο αριθμό φορολογικών καθεστώτων, γεγονός που οδηγεί σε αυξημένο κόστος συμμόρφωσης και σε αβεβαιότητες, ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις. Οι συνολικές φορολογικές δαπάνες είναι σημαντικές στη Γαλλία καθώς υπερβαίνουν το 3 % του ΑΕΠ. Το διοικητικό κόστος που συνεπάγεται η είσπραξη των φόρων από τις φορολογικές αρχές είναι επίσης υψηλό και υπερβαίνει τον μέσο όρο της Ένωσης.
- (12) Το 2016, το ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 10,1 %. Η ανεργία είναι υψηλότερη μεταξύ των νέων, των ατόμων με χαμηλή ειδίκευση και εκείνων που έχουν γεννηθεί εκτός της Ένωσης. Οι συνεχιζόμενες μεταρρυθμίσεις στον τομέα της διακυβέρνησης αποτελούν το κλειδί για την ευθυγράμμιση των ευκαιριών κατάρτισης με τις προοπτικές απασχόλησης και τις οικονομικές ανάγκες. Παράλληλα, οι αναζητούντες εργασία, οι λιγότερο ειδικευμένοι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενοι στις ΜΜΕ αντιμετωπίζουν επίμονες δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση στην κατάρτιση. Για τη διασφάλιση της συμμετοχής τους και τη συνάφεια της παρεχόμενης κατάρτισης ενδέχεται να απαιτηθεί η ενίσχυση των υφιστάμενων μέτρων και η επανεξιορρόπηση των πόρων. Οι νέοι, και μεταξύ αυτών οι λιγότερο ειδικευμένοι, εξακολουθούν να δυσκολεύονται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Υπό αυτές τις συνθήκες, τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη στήριξη του θεσμού της μαθητείας έχουν φέρει θετικά αποτελέσματα μέχρι στιγμής. Ωστόσο, η προσφερόμενη αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ειδικά η εκπαίδευση στο σχολείο και σε ορισμένους τριτογενείς τομείς, δεν είναι επαρκώς συνδεδεμένη με τις

ευκαιρίες απασχόλησης. Επιπλέον, οι μαθητές που προέρχονται από μειονεκτικό περιβάλλον κατευθύνονται συχνότερα προς την αρχική επαγγελματική εκπαίδευση, στην οποία καταγράφεται επίσης η μεγάλη πλειονότητα των περιπτώσεων πρόωρης αποχώρησης από την εκπαίδευση, γεγονός που συντείνει σε έντονες εκπαιδευτικές ανισότητες. Ο αντίκτυπος της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης των μαθητών στις επιδόσεις τους είναι ο υψηλότερος στον ΟΟΣΑ.

- (13) Το 2016 μόνο το 54,5 % των ατόμων του ενεργού πληθυσμού που γεννήθηκαν εκτός ΕΕ είχε εργασία. Το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών που γεννήθηκαν εκτός ΕΕ (45,4 %) ήταν ένα από τα χαμηλότερα στην Ένωση. Το χάσμα στην απασχόληση μεταξύ των ατόμων που γεννήθηκαν εκτός ΕΕ και εκείνων που γεννήθηκαν στη Γαλλία αυξήθηκε στις 17,5 ποσοστιαίες μονάδες το 2016 (23,7 ποσοστιαίες μονάδες για τις γυναίκες). Οι κακές επιδόσεις των γεννηθέντων εκτός ΕΕ μειώνουν το συνολικό ποσοστό απασχόλησης και αντιπροσωπεύουν μια χρόνια υποχρησιμοποίηση του εργατικού δυναμικού. Οι μετανάστες δεύτερης γενιάς αντιμετωπίζουν επίσης δυσμενή αποτελέσματα ως προς την απασχόληση τα οποία δεν εξηγούνται από τις διαφορές στην ηλικία, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες. Επιπλέον, οι διαφορές στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα είναι επίμονες, καθώς οι μετανάστες δεύτερης γενιάς μόνο εν μέρει καλύπτουν τις διαφορές αυτές. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η πρόκληση αυτή, είναι αναγκαία μια σφαιρική στρατηγική, η οποία θα περιλαμβάνει ιδίως συγκεκριμένα μέτρα για τις γλωσσικές δεξιότητες, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την κατάρτιση, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και άλλες στοχοθετημένες ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας. Η αποτελεσματική πρόσβαση στις υπηρεσίες είναι καθοριστικής σημασίας για την προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, όπως και η δράση για την καταπολέμηση των πρακτικών που εισάγουν διακρίσεις κατά την πρόσληψη μεταναστών οι οποίοι έχουν γεννηθεί εκτός ΕΕ και μεταναστών δεύτερης γενιάς.
- (14) Από το 2013 ο κατώτατος μισθός στη Γαλλία διαμορφώνεται σύμφωνα με τους κανόνες τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Σε συνθήκες χαμηλού πληθωρισμού και επιβράδυνσης της αύξησης των μισθών, η αύξηση του κατώτατου μισθού υπήρξε χαμηλότερη από αυτή των βασικών μισθών. Ενώ ο κατώτατος μισθός είναι υψηλός σε σύγκριση με τον μέσο μισθό, το κόστος εργασίας με τον κατώτατο μισθό έχει μειωθεί χάρη στις απαλλαγές από τις κοινωνικές εισφορές. Οι αυξήσεις του κατώτατου μισθού προκαλούν αυξήσεις των αποδοχών στις περισσότερες κατηγορίες εργαζομένων και δημιουργούν κινδύνους συμπίεσης των μισθών προς τα πάνω. Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού είναι μεν σημαντική για τη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων, όμως ο τρέχων μηχανισμός τιμαριθμικής αναπροσαρμογής ενδέχεται να συμβάλει στην καθυστέρηση της αναγκαίας συνολικής προσαρμογής των μισθών. Επιπλέον, υπό τις παρούσες συνθήκες υψηλής ανεργίας, υπάρχει κίνδυνος το κόστος εργασίας σε επίπεδο κατώτατου μισθού να συνιστά εμπόδιο για τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης των ατόμων χαμηλής ειδίκευσης. Η ομάδα ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων αξιολογεί ετησίως τον κατώτατο μισθό στη Γαλλία και διατυπώνει μη δεσμευτικές γνώμες για την εξέλιξή του. Η άποψη της ομάδας αυτής σχετικά με τις αυξήσεις ad hoc έχει γίνει σεβαστή μέχρι στιγμής και συμβάλλει σημαντικά στον έλεγχο της χρήσης τέτοιων αυξήσεων.
- (15) Με τον νόμο του Αυγούστου του 2016 για την εργασία, τον κοινωνικό διάλογο και τις επαγγελματικές σταδιοδρομίες, η Γαλλία εισήγαγε μέτρα που στοχεύουν, αφενός, στη βελτίωση της ικανότητας των επιχειρήσεων να προσαρμόζονται στους οικονομικούς κύκλους και, αφετέρου, στη μείωση της κατάτμησης. Ο νόμος αποσαφηνίζει τους κανόνες που διέπουν τις απολύσεις για οικονομικούς λόγους, επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής των πλειοψηφικών συμφωνιών σε εταιρικό επίπεδο και αυξάνει την αποτελεσματικότητα των συλλογικών διαπραγματεύσεων. Τα επίμονα υψηλά επίπεδα ανεργίας προκαλούν πιέσεις στη βιωσιμότητα του συστήματος παροχών ανεργίας. Από αυτήν την άποψη, τον Μάρτιο του 2017 οι κοινωνικοί εταίροι κατέληξαν σε συμφωνία σχετικά με νέα σύμβαση για τις παροχές ανεργίας, η οποία εγκρίθηκε από την κυβέρνηση και αποσκοπεί στη μείωση του ετήσιου ελλείμματος κατά 1,2 δισεκατ. ευρώ.
- (16) Παρόλο που η Γαλλία βελτίωσε τις συνολικές κανονιστικές της επιδόσεις, το επιχειρηματικό περιβάλλον παραμένει μέτριο σε σύγκριση με τους κυριότερους ανταγωνιστές. Ειδικότερα, παρά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες απλούστευσης, οι επιχειρήσεις εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν σημαντική κανονιστική επιβάρυνση και μια ταχέως μεταβαλλόμενη νομοθεσία. Το γεγονός αυτό αποτελεί ένα από τα κύρια εμπόδια για τις ιδιωτικές επενδύσεις. Με το πρόγραμμα απλούστευσης, η Γαλλία έλαβε μέτρα με σκοπό τη μείωση της γραφειοκρατίας για τις επιχειρήσεις, αλλά το ένα πέμπτο των μέτρων που εγκρίθηκαν πριν από το 2016 δεν είχαν ακόμη εφαρμοστεί τον Μάιο του 2017. Ταυτόχρονα, οι επιδράσεις κατωφλίου εξακολουθούν να επηρεάζουν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων με επιπτώσεις στην οικονομική τους απόδοση και στις επιδόσεις τους στην αγορά. Οι αυξημένες κοινωνικές και φορολογικές υποχρεώσεις που ισχύουν για τις επιχειρήσεις οι οποίες υπερβαίνουν ορισμένο αριθμό εργαζομένων ενδέχεται να τις αποθαρρύνουν από το να επεκταθούν σε ένα μέγεθος που θα τους επέτρεπε να εξάγουν και να καινοτομούν. Αυτές οι επιδράσεις κατωφλίου μπορούν, με τη σειρά τους, να επηρεάσουν την παραγωγικότητα, την ανταγωνιστικότητα και τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων. Πράγματι, σύμφωνα με εμπειρικά στοιχεία, τα κατώτατα όρια των 10 και των 50 απασχολούμενων είναι ιδιαίτερα δαπανηρά για τους εργοδότες, ενώ η γαλλική οικονομία χαρακτηρίζεται από ένα δυσανάλογα χαμηλό μερίδιο εταιρειών που υπερβαίνουν τα όρια αυτά, γεγονός που υποδηλώνει τη σύνδεση των δύο φαινομένων.
- (17) Ο ανταγωνισμός στον τομέα των υπηρεσιών έχει βελτιωθεί σε ορισμένους τομείς, αλλά ορισμένοι οικονομικά σημαντικοί τομείς όπως η λογιστική, η αρχιτεκτονική, οι υπηρεσίες οικιακής φροντίδας, η στέγαση και οι υπηρεσίες τροφίμων, οι υπηρεσίες ταξί και μίσθωσης οχημάτων με οδηγό εξακολουθούν να κατατράχονται από χαμηλό ανταγωνισμό και/ή ρυθμιστικά εμπόδια. Οι φραγμοί για τις υπηρεσίες αυτές παραμένουν, ιδίως οι υπερβολικές ρυθμιστικές απαιτήσεις, και οι φραγμοί αυτοί αποθαρρύνουν την είσοδο στην αγορά ή περιορίζουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Η μείωση των φραγμών αυτών θα μπορούσε, αφενός, να επιτρέψει σε υφιστάμενες ή νέες επιχειρήσεις να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογικές και ψηφιακές εξελίξεις, να αυξάνουν την ανταγωνιστικότητά τους και/ή να εισέρχονται στις αγορές και, αφετέρου, να

προσφέρει οφέλη στους καταναλωτές μέσω χαμηλότερων τιμών και καλύτερων υπηρεσιών. Προς τον σκοπό αυτό, ως μέρος δέσμης μέτρων για την αντιμετώπιση των φραγμών στις αγορές υπηρεσιών, τον Ιανουάριο του 2017 η Επιτροπή δρομολόγησε διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης καλώντας τα κράτη μέλη να προβούν σε αξιολόγηση των φραγμών που περιορίζουν σε καθένα από αυτά την πρόσβαση σε ορισμένα επαγγέλματα.

- (18) Η καινοτομία στη Γαλλία δεν αντιστοιχεί στις επιδόσεις των πρωτοπόρων της καινοτομίας στην Ευρώπη. Ο υψηλός βαθμός πολυπλοκότητας παραμένει και ο συνολικός συντονισμός αποτελεί το ζητούμενο. Η αναντιστοιχία μεταξύ του ύψους της χορηγούμενης δημόσιας στήριξης και των μέσων επιδόσεων της Γαλλίας στον τομέα της καινοτομίας δημιουργεί ερωτήματα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών δημόσιας στήριξης. Ειδικότερα, η συνεργασία μεταξύ του δημόσιου ερευνητικού τομέα και των επιχειρήσεων είναι ανεπαρκής, πράγμα που λειτουργεί εις βάρος των οικονομικών αποτελεσμάτων του συστήματος καινοτομίας.
- (19) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2017, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Γαλλίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2017 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς τη Γαλλία κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Γαλλία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους ενωσιακούς κανόνες και κατευθύνσεις, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (20) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017 και η γνώμη ⁽¹⁾ του αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (21) Υπό το πρίσμα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2017 και το πρόγραμμα σταθερότητας για το 2017. Οι συστάσεις που απηύθυνε σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 4 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Γαλλία να αναλάβει δράση το 2017 και το 2018 προκειμένου:

1. Να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με τη σύσταση του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2015 στο πλαίσιο της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος. Να καταβάλει μια σημαντική δημοσιονομική προσπάθεια το 2018 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προληπτικού σκέλους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να ενισχυθεί η τρέχουσα ανάκαμψη και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών της Γαλλίας. Να προβεί σε εκτεταμένη επανεξέταση των δαπανών με σκοπό να πραγματοποιήσει αυξήσεις της αποτελεσματικότητας που μεταφράζονται σε εξοικονομήσεις δαπανών.
2. Να ενοποιήσει τα μέτρα μείωσης του κόστους εργασίας ώστε, αφενός, να μεγιστοποιηθεί η αποτελεσματικότητά τους κατά τρόπο δημοσιονομικά ουδέτερο και, αφετέρου, να αυξηθούν περαιτέρω οι συνέπειές τους στην απασχόληση και τις επενδύσεις. Να διευρύνει τη συνολική φορολογική βάση και να αναλάβει περαιτέρω δράση για να θέσει σε εφαρμογή τη σχεδιαζόμενη μείωση του νόμιμου συντελεστή φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων.
3. Να βελτιώσει την πρόσβαση όσων αναζητούν εργασία στην αγορά εργασίας, ιδίως όσον αφορά τους λιγότερο ειδικευμένους εργαζομένους και τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, μεταξύ άλλων με την αναθεώρηση του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Να διασφαλίσει ότι η εξέλιξη του κατώτατου μισθού συνάδει με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανταγωνιστικότητα.
4. Να μειώσει περαιτέρω την κανονιστική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων με τη συνέχιση του προγράμματος απλουστευσης. Να συνεχίσει να αίρει τους φραγμούς στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών υπηρεσιών και των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελμάτων. Να απλουστεύσει και να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των καθεστώτων δημόσιας στήριξης για την καινοτομία.

Βρυξέλλες, 11 Ιουλίου 2017.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

T. TÕNISTE

⁽¹⁾ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.